

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Domnului Valerian Hriscu

Primar al comunei Lipovăț, județul Vaslui

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IEȘIRE Nr. 29102 / 26. OCT. 2023

RECOMANDAREA
Nr. 149 din 26. OCT. 2023

În vederea garantării la nivel constituțional a drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, Constituția României a creat instituția Avocatul Poporului, consacrată în Titlul II, capitolul IV, art. 58-60, ceea ce îi conferă acesteia trăsături juridice particulare.

În concordanță cu prevederile art. 24 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, Avocatul Poporului poate emite recomandări care vizează ilegalitatea „*actelor sau faptelor administrative. Sunt asimilate actelor administrative tăcerea organelor administrației publice și emiterea tardivă a actelor.*”

În data de 11.07.2023, în ediția online a cotidianului Vremea Nouă a fost publicat articolul de presă intitulat „*Anchetă după moartea în condiții misterioase a unui bebeluș de cinci luni!*”. În acest context, în vederea verificării unei posibile încălcări a prevederilor art. 49 și art. 22 din Constituția României privind protecția copiilor și a tinerilor, respectiv dreptul la viață și la integritate fizică și psihică, ne-am sesizat din oficiu și ne-am adresat Inspectoratului de Poliție Județean (IPJ) Vaslui, Primăriei comunei Lipovăț, județul Vaslui și Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului (DGASPC) Vaslui.

În urma demersurilor întreprinse, s-au desprins următoarele concluzii:

Cu privire la decesul copilului _____ a fost întocmit un dosar penal sub aspectul săvârșirii infracțiunii de ucidere din culpă, prevăzută de art. 192 din Codul penal.

Situația familiei _____ s-a aflat în atenția compartimentului de asistență socială din cadrul Primăriei comunei Lipovăț, județul Vaslui (SPAS Lipovăț) din anul 2009. În această perioadă, familia a beneficiat de servicii specifice de informare și consiliere în vederea prevenirii separării copiilor de familie, precum și de prestații sociale, acte

de caritate, ajutoare materiale. În același sens, potrivit SPAS Lipovăț, în sprijinul familiei s-a intervenit în perioada februarie - mai 2021 cu o echipă interinstituțională formată din specialiști ai DGASPC Vaslui, reprezentanți ai primăriei, organe de poliție și preotul paroh, pentru prevenirea separării de familie și a delincvenței juvenile. În acest context, „familia a fost vizitată frecvent, consiliată, îndrumată și chiar s-a petrecut timp cu membrii familiei oferind prescripții părintești (cum să îi spele, să întrețină casa curată, hainele în dulap, să mănânce cu toții la masă etc.), le-a fost adus și mobilier. (...) După finalizarea implementării acestui Plan, comportamentul membrilor familiei a continuat să fie agresiv cu membrii comunității, să aibă din zi în zi. (...) Frecvent vecinii ne sesizează că minorii sunt lăsați nesupravegheați (deși au copii cu vârste fragede pe care-i lasă în grija celorlalți frați) (...) sunt murdari indiferent de ora la care sunt văzuți (...). Tatăl este consumator de alcool, are un limbaj vulgar și nu este interesat de a asigura un mediu familial securizat și un climat familial adecvat.”

Cu toate acestea, situația minorilor în cauză a fost semnalată DGASPC Vaslui în vederea intervenției în regim de urgență în data de 14.06.2023, telefonic, de către o persoană din comunitate. Aceasta a menționat că minorii erau lăsați singuri în imobil, fără supraveghere, de la primele ore ale dimineții și până seara, context în care și-a manifestat îngrijorarea în raport cu viața și securitatea sugarului din familie. În urma verificărilor de specialitate realizate în echipă mixtă, alcătuită din reprezentanți ai poliției, ai primăriei și ai DGASPC Vaslui, s-a confirmat suspiciunea de neglijare gravă, constatându-se că părinții asimilează total distorsionat noțiunea de responsabilitate parentală în ceea ce privește satisfacerea nevoilor copiilor. Întrucât părinții au refuzat instituirea unei măsuri de protecție specială în favoarea minorilor, DGASPC Vaslui a sesizat instanța de judecată pentru separarea copiilor de familie pe cale de ordonanță președințială, fiind instituite măsuri de protecție specială pentru șase dintre copiii aflați în grija familiei la data sesizării noastre din oficiu. Minorul : a rămas în grija familiei, care a fost sprijinită de către specialiștii SPAS Lipovăț în vederea întocmirii dosarului pentru încadrarea în grad de dizabilitate a copilului.

SPAS Lipovăț a solicitat DGASPC Vaslui intervenția în regim de urgență în data de 15.06.2023, ulterior sesizării cazului de către o persoană din comunitate, dată la care au fost întocmite fișa de identificare a riscurilor și planul de servicii.

Totodată, în urma demersurilor întreprinse a rezultat că minorii și , fiii lui și , aflați în grija tatălui, nu sunt în monitorizarea SPAS Lipovăț, deși se află în situație de risc potrivit prevederilor art. 5 alin. (2) lit. f), alin. (4) lit. d) și alin. (6) lit. a) din Metodologia de lucru aprobată prin HG nr. 691/2015 (copii în sistemul de protecție specială, repetenție, istoric de comportament antisocial).

Din analiza cadrului legal incident se rețin următoarele:

Conform art. 89 alin. (1) și (3) din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, copilul are dreptul de a fi protejat împotriva abuzului, neglijării, violenței, precum și a oricăror forme de violență, indiferent de mediul în care acesta se află, iar **angajații instituțiilor publice sau private care, prin natura profesiei, intră în contact cu copilul și au suspiciuni asupra unui posibil caz de abuz, neglijare sau rele tratamente, au obligația de a sesiza de urgență direcția generală de asistență socială și protecția copilului.**

De asemenea, potrivit prevederilor art. 12 alin. (1) din Metodologia de lucru privind colaborarea dintre direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului și serviciile publice de asistență socială și modelul standard al documentelor elaborate de către acestea, **în situația în care reprezentantul serviciului public de asistență socială are suspiciuni, în orice etapă a implicării sale, cu privire la existența unei situații de abuz, neglijare, exploatare și orice altă formă de violență, acesta are obligația să sesizeze de îndată direcția generală de asistență socială și protecția copilului.**

În conformitate cu prevederile art. 118 alin. (1) lit. a), d) și h) din Legea nr. 272/2004, persoanele cu atribuții de asistență socială monitorizează și analizează situația copiilor din unitatea administrativ-teritorială, precum și modul de respectare a drepturilor copiilor; elaborează documentația necesară pentru acordarea serviciilor și / sau prestațiilor și acordă aceste servicii și / sau prestații, în condițiile legii; înaintează propuneri primarului, în cazul în care este necesară luarea unei măsuri de protecție specială, în condițiile legii.

Potrivit art. 2 alin. (2), (3), (4), (6) lit. a) și d) din Legea nr. 272/2004, orice act juridic emis sau, după caz, încheiat în domeniul respectării și promovării drepturilor copilului se subordonează cu prioritate **principiului interesului superior al copilului**, care se circumscrie dreptului copilului la o dezvoltare fizică și morală normală, precum și la echilibru socioafectiv și prevalează în toate demersurile și deciziile întreprinse de autoritățile publice. În determinarea interesului superior al copilului se au în vedere nevoile de dezvoltare fizică, psihologică, de securitate și stabilitate; capacitatea părinților sau a persoanelor care urmează să se ocupe de creșterea și îngrijirea copilului de a răspunde nevoilor concrete ale acestuia.

Conform art. 5 alin. (2) lit. f), alin. (4) lit. d) și alin. (6) lit. a) din HG nr. 691/2015, copilul poate fi în situație de risc: în funcție de situația socială, dacă familia are unul sau mai mulți copii în sistemul de protecție specială; în funcție de nivelul de educație, dacă familia are unul sau mai mulți copii cu repetenție; în funcție de comportamentele la risc, dacă în familie există un istoric de reclamații / sesizări cu privire la comportamentul antisocial al unui membru din familie, cum ar fi săvârșirea de fapte cu caracter penal.

Conform art. 10 alin. (1) din Metodologia aprobată prin HG nr. 691/2015, în situația în care în urma completării fișei de identificare a riscurilor se confirmă existența a cel puțin uneia dintre situațiile prevăzute la art. 5 alin. (1) - (6), în termen de 30 de zile de la completare, reprezentantul serviciului public de asistență socială întocmește planul de servicii.

Față de considerentele de fapt și de drept, raportat la art. 59 din Constituția României, art. 15 alin. (2), art. 16 alin. (1) și art. 24 alin. (1) și (2) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, pentru realizarea scopului constituțional și legal al Avocatului Poporului, respectiv apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, emit prezenta:

RECOMANDARE

I. **Primarul comunei Lipovăț, județul Vaslui, urmează ca, în exercitarea atribuțiilor conferite de legislația în vigoare, să ia toate măsurile legale care să conducă la:**

1. **Completarea fișei de identificare a riscurilor pentru minorii** și
intocmirea planului de servicii în termenul prevăzut de lege, monitorizarea situației acestora prin efectuarea vizitelor la domiciliu și acordarea serviciilor specifice, în conformitate cu prevederile art. 10 alin. (1) din Metodologia aprobată prin HG nr. 691/2015.
2. **Întreprinderea acțiunilor interinstituționale specifice și în regim de urgență, prin sesizarea de îndată a DGASPC Vaslui, în toate cazurile în care există suspiciuni cu privire la existența unei situații de abuz, neglijare, exploatare și orice altă formă de violență asupra copiilor, așa cum prevede art. 12 alin. (1) din Metodologia aprobată prin HG nr. 691/2015.**

II. **Primarul comunei Lipovăț, județul Vaslui, va informa în scris instituția Avocatul Poporului, prin Biroul Teritorial Iași (cu sediul în municipiul Iași, Șoseaua Națională, nr. 43, parter, tel./fax: 0232/219.111, e-mail: avpiasi@avp.ro), cu privire la însușirea Recomandării și la măsurile dispuse, în termenul prevăzut de lege.**

Avocatul Poporului,

